

ห้องอธิบดี ผส.
รับที่ ๑
วันที่ ๕ ม.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๐๘.๒๓ น.

ห้องเลขานุการ
รับที่ ๐๕๑๖
วันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๐:๒๓

สำนักงานเลขานุการกรม
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
รับที่ ๕๑๑๑๑
วันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๑:๒๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวินัยและกฎหมาย สำนักงานเลขานุการกรม โทร ๐๒-๑๐๙-๕๑๐๐ ต่อ ๗๘๐๐
ที่ กษ.๒๘๐๑.๐๔/๓๐๗๗ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรื่อง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
เรียน เลขานุการกรม

ตามที่อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยในแผนดังกล่าวกำหนดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น

ในการนี้ กลุ่มวินัยและกฎหมายได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาทบทวนและร่วมจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ได้แก่ เลขานุการกรม ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มพัสดุ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานจัดซื้อจัดจ้างของสำนัก/กอง/กลุ่ม เพื่อทบทวนวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุในลักษณะรูปแบบพฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกันการทุจริต จึงเห็นควรนำเรียนอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรเพื่อเห็นชอบตามแผนบริหารความเสี่ยงกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามที่แนบเสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรพิจารณาต่อไป

๓๐ ธ.ค. ๒๕๖๔/๑๕.๒๕
(นางสาวอัจฉราพร อินทร์สุวรรณ)
อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
รับที่
วันที่ ๓๐ ธ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๕:๓๗

นิติกรชำนาญการ
กลุ่มวินัยและกฎหมาย
เลขรับ ๕๕๔
วันที่รับ ๓๐ ธ.ค. ๒๕๖๔
เวลารับ ๐๘.๔๕ น.

(นางสาวพจนีย์ กิมสร้าง)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มวินัยและกฎหมาย

๓๐ ธ.ค. ๒๕๖๔ กษ.๒๘๐๑/๓๐๗๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรียน อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ผ่าน รศฝ.บร.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- เห็นชอบแผนบริหารความเสี่ยงกระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
- มอบหมายให้ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเลขานุการกรม แจกเวียนหน่วยงานในสังกัด

เห็นชอบ

(นายไพจิตร เต็มกล้า)

(นายสำเริง แสงภู่วงค์)

อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ผ่าน

๓๐ ธ.ค. ๒๕๖๔

(นางนริลักษณ์ วรรณสาย)
รองอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงของกระบวนการ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในกรมพลหลวงและการบินเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน : กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ

ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยงของกระบวนการงาน

- Know Factor หมายถึง ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว
- Unknown Factor หมายถึง ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง (TOR) ไม่เปิดกว้างให้มีการยื่นเสนอราคาได้หลายรายหรือหลายยี่ห้อ	✓	
๒	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา	✓	
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาการขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับ ไม่เป็นไปตามเหตุที่เกิดขึ้นจริง	✓	
๔	การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รายเดิมเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลหรือตรวจรับ	✓	
๕	การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงินตามกฎกระทรวง ส่วนใหญ่สืบราคาจากผู้ค้ารายเดิม	✓	

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

สถานะความเสี่ยงการทุจริตแบ่งตามรายสีไฟจราจร ดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง (TOR) ไม่เปิดกว้างให้มีการยื่นเสนอราคาได้หลายรายหรือหลายยี่ห้อ	✓			
๒	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา			✓	
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาการขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับ ไม่เป็นไปตามเหตุที่เกิดขึ้นจริง			✓	
๔	การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รายเดิมเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลหรือตรวจรับ		✓		
๕	การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงินตามกฎกระทรวง ส่วนใหญ่สืบราคาจากผู้ค้ารายเดิม		✓		

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

นำความเสี่ยงการทุจริต เฉพาะที่มีสถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง ระดับสูง และระดับสูงมาก (สีเหลือง สีส้ม และสีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) มีเกณฑ์การให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	การร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง (TOR) ไม่เปิดกว้างให้มีการยื่นเสนอราคาได้หลายรายหรือหลายยี่ห้อ	๓	๒	๖
๒	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา	๓	๓	๙
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาการขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับไม่เป็นไปตามเหตุที่เกิดขึ้นจริง	๓	๓	๙
๔	การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รายเดิมเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลหรือตรวจรับ	๒	๒	๔
๕	การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงินตามกฎกระทรวง ส่วนใหญ่สืบราคาจากผู้ค้ารายเดิม	๒	๒	๔

หมายเหตุ : ค่าความเสี่ยงรวม แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ คะแนน ๑ - ๓

ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง คะแนน ๔ - ๖

ค่าความเสี่ยงระดับสูง คะแนน ๗ - ๙

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวัง ในงานปกติ)

๔.๑ เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

๔.๒ ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

- คุณภาพการจัดการดี/ค่าความเสี่ยงรวมระดับต่ำ = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงต่ำ
- คุณภาพการจัดการดี/ค่าความเสี่ยงรวมระดับปานกลาง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ค่อนข้างต่ำ
- คุณภาพการจัดการดี/ค่าความเสี่ยงรวมระดับสูง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ปานกลาง
- คุณภาพการจัดการพอใช้/ค่าความเสี่ยงรวมระดับต่ำ = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ค่อนข้างต่ำ
- คุณภาพการจัดการพอใช้/ค่าความเสี่ยงรวมระดับปานกลาง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ปานกลาง
- คุณภาพการจัดการพอใช้/ค่าความเสี่ยงรวมระดับสูง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ค่อนข้างสูง
- คุณภาพการจัดการอ่อน/ค่าความเสี่ยงรวมระดับต่ำ = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ปานกลาง
- คุณภาพการจัดการอ่อน/ค่าความเสี่ยงรวมระดับปานกลาง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง
ค่อนข้างสูง
- คุณภาพการจัดการอ่อน/ค่าความเสี่ยงรวมระดับสูง = ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงสูง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าความเสี่ยง	ค่าประเมินการ ควบคุมความเสี่ยง การทุจริต
๑	การร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง (TOR) ไม่เปิดกว้างให้มีการยื่นเสนอราคา ได้หลายรายหรือหลายยี่ห้อ	ดี	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ
๒	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเอื้อประโยชน์ แก่คู่สัญญา	พอใช้	สูง	ค่อนข้างสูง
๓	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณา การขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับ ไม่เป็นไปตามเหตุที่เกิดขึ้นจริง	พอใช้	สูง	ค่อนข้างสูง
๔	การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รายเดิมเป็นคณะกรรมการ พิจารณาผลหรือตรวจรับ	ดี	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ
๕	การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงิน ตามกฎหมายกระทรวง ส่วนใหญ่สืบราคาจากผู้ค้า รายเดิม	พอใช้	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

นำความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง จากตารางที่ ๔ มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามระดับความรุนแรง ดังนี้

ลำดับ	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๑	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา	จัดทำแนวทางการตรวจรับพัสดุ	กลุ่มพัสดุ สำนักงานเลขานุการกรม
๒	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาการขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับไม่เป็นไปตามเหตุที่เกิดขึ้นจริง	จัดทำองค์ความรู้เรื่องการพิจารณาการขยายระยะเวลาและการงด/ลดค่าปรับเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ	กลุ่มวินัยและกฎหมาย สำนักงานเลขานุการกรม
๓	การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงวงเงินตามกฎกระทรวง ส่วนใหญ่สืบราคาจากผู้ค้ารายเดิม	จัดทำบัญชีราคามาตรฐานวัสดุของกรมफलวงและการบินเกษตร	กลุ่มพัสดุ สำนักงานเลขานุการกรม